

www.conpolis.eu

Οι Βασικοί Σκοποί της Ομοσπονδίας εν συντομία:

- Η ενίσχυση των σχέσεων, η ανταλλαγή ιδεών και η αλληλεγγύη μεταξύ των ανά τον κόσμο Κωνσταντινουπολιτών.
- Η προάσπιση και προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ειδικότερα των δικαιωμάτων των Κωνσταντινουπολιτών, όπως αυτά προστατεύονται από τις διεθνείς συνθήκες και συμβάσεις προστασίας δικαιωμάτων του ανθρώπου.
- Η συμπαράσταση και υποστήριξη προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως

Νοέμβριος 2023 Τεύχος 12/11

- Ανακοινώσεις της ΟιομΚω, σ.1-8,23
- Η Μέρμνα του Οικουμ. Πατριαρχείου για τους Ρωμιούς πρόσφυγες 1922-23. σ.9-21.
- Ομιλία του Οικ. Πατριάρχη για την κλιματική αλλαγή, σ.22.
- Παρέμβαση της ΟιομΚω στο Minority Forum ΟΗΕ, σ.24-25.
- Πρόγραμμα Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σ.26-28.
- Συνέδριο FUEN για την ισότητα φίλων, σ.29-36.

**Μηνιαία Ενημέρωση Οικουμενικής Ομοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτών
Monthly Bulletin of Ecumenical Federation of Constantinopolitans
İstanbulu Rumların Evrensel Federasyonu Aylık Bülteni**

Η Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών εύχεται σε όλες και όλους Καλά Χριστούγεννα, το νέο έτος να είναι με υγεία, ευτυχία και η ειρήνη να έρθει σύντομα στον τόπο γέννησης του Κυρίου μας Ιησού Χριστού και σε όλο τον Κόσμο.

Η Βασιλική της Γεννήσεως στην Βηθλεέμ της Παλαιστίνης

Alma mazlumun ahini çikar aheste aheste
Her hâlükârda geçerli olması gereklidir.

**Μην πάρεις το κρίμα του αδικημένου θα το
βρεις μπροστά σου αργά η γρήγορα**
Θα πρέπει να ισχύει σε όλες τις περιπτώσεις.

Don't take the pity of the oppressed, will find you soon or latter.
Must be valid in all circumstances.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ
(Οι.Ομ.Κω)

Ανακοίνωση

**Πρόσκληση για υποβολή υποψηφιοτήτων για υποτροφίες σε Φοιτήτριες/ές που σπουδάζουν σε ΑΕΙ/ΤΕΙ της Ελλάδος-Κύπρου με Κωνσταντινουπολίτικη καταγωγή
(1/11/2023)**

**ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΛΠΙΣ
«Γρέγος Τανισκίδης»**

Το Δ.Σ. της Οι.Ομ.Κω, έχοντας αποφασίσει από το 2017 την επέκταση και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση του Προγράμματος Υποτροφιών που χορηγεί ήδη σε τελειόφοιτους μαθητές των Λυκείων τα τελευταία 14 χρόνια, καλεί για 8η χρονιά τις φοιτήτριες και τους φοιτητές με Κωνσταντινουπολίτικη καταγωγή να υποβάλουν αίτηση για χορήγηση υποτροφίας.

Η Οι.Ομ.Κω. έχει ήδη προκηρύξει πριν 3 χρόνια το Πρόγραμμα ΕΛΠΙΣ που αποτελείται πολλές δράσεις που αφορούν την υποστήριξη των νέων που ανήκουν στην Εκπατρισμένη Κοινότητα των Ρωμιών της Πόλης ή ακόμα των νέων που τους ενδιαφέρει έμπρακτα ο οικουμενικός Ελληνικός πολιτισμός της Κωνσταντινούπολης.

Κατόπιν των ανωτέρω καλούνται οι φοιτήτριες/φοιτητές που ανήκουν στην 2η ή 3η γενιά της εκπατρισμένης Κοινότητας Κωνσταντινουπολιτών, που σπουδάζουν στα ΑΕΙ/ΤΕΙ της Ελλάδος και της Κύπρου (ανεξάρτητα του έτους των σπουδών τους) συμπεριλαμβανομένων και των μεταπτυχιακών, να αποστείλουν στο email: npar@otenet.gr συμπληρωμένο το έντυπο της επομένης σελίδας, μαζί με την αναλυτική κατάσταση των βαθμών που χορηγείται από την Γραμματεία του Τμήματος που σπουδάζουν (στην περίπτωση πρωτοετών να σταλεί το αποτέλεσμα στις πανελλήνιες εισαγωγικές εξετάσεις). Η προθεσμία υποβολής είναι η 15/12/2023.

Το Δ.Σ. της Οι.Ομ.Κω

ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΤΗΣ ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ

Όνοματεπώνυμο:

Τηλέφωνο:

Email:

Διεύθυνση οικίας:

Λύκειο αποφοίτησης:

Ποιοι γονείς κατάγονται από την Κων/λη:

ΑΕΙ/ΤΕΙ σπουδών:

Τμήμα/Σχολή σπουδών:

Έτος εισαγωγής:

Τόπος κατοικίας των γονέων:

Η Αναλυτική κατάσταση βαθμολογίας που χορηγείται από την Γραμματεία του Τμήματος που σπουδάσετε πρέπει να επισυναφθεί στην παρούσα αίτηση.

Πιθανές διακρίσεις (π.χ. βραβεία, υποτροφίες):

Δηλώστε τον λόγο που θέλετε την οικονομική ενίσχυση επιλέγοντας μία ή περισσότερες από τις παρακάτω περιπτώσεις και αναφέροντας το εκτιμώμενο ποσό που χρειάζεστε. :

Αγορά φορητού υπολογιστή με χρηματική ενίσχυση

Αγορά βιβλίων:

Αγορά υπολογιστή ή παρελκόμενα:

Απόκτηση πιστοποιητικού χρήσης Η/Υ:

Συνδρομή σε περιοδικά

Συμμετοχή σε συνέδριο:

Έξοδα εκτυπώσεων διπλωματικής/διδακτορικής εργασίας

Άλλος λόγος:

Είχατε υποβάλει αίτηση στο παρελθόν αίτηση στην Οι.Ομ.Κω. για υποτροφίες Λυκείου ή Φοιτητών:

Έχετε υποβάλει το ερωτηματολόγιο για το Πρόγραμμα ΕΛΠΙΣ;

**ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ
(Οι.Ομ.Κω.)**

**1η Ανακοίνωση
Διεθνούς Βραβείου στην Μνήμη
του Μεγάλου Ρωμιού Ιατρού
Μάρκου Πασά (Πιτσιπιού) του Αποστόλου
(1824-1888)**

Πρόσκληση για υποβολή υποψηφιοτήτων

Το Δ.Σ. της Οι.Ομ.Κω. μαζί με τους φυσικούς απογόνους του Μάρκου Πασά (Πιτσιπιού) έχει αποφασίσει την προκήρυξη διεθνούς διαγωνισμού στην Μνήμη του Μεγάλου Ρωμιού Ιατρού που υπήρξε πρότυπο προσφοράς προς τον άνθρωπο και την κοινωνία ανεξαρτήτως εθνικότητας και καταγωγής. Είναι από τους ιδρυτές της Ερυθράς Ημισελήνου και πρώτος Πρόεδρος της. Υπηρέτησε για 17 χρόνια ως Πρύτανης της Αυτοκρατορικής Ιατρικής Σχολής Κωνσταντινούπολεως έως τον θάνατο του. Λεπτομέρειες για την ζωή και το εξαιρετο κοινωνικής ιατρικής έργο του Μάρκου Πασά (Πιτσιπιού) δίνονται στην ιστοσελίδα www.conropolis.eu. Οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται να επικοινωνήσουν με το email: npar@otenet.gr για να τους σταλεί ο Κανονισμός χορήγησης των βραβείων καθώς επίσης και όλες οι σχετικές απαραίτητες πληροφορίες για το θέμα.

**İSTANBULLU RUMLARIN EVRENSEL FEDERASYONU
(İREF)**

1. Duyuru

**Müşir Marko (Piçipios) Apostolu Paşa
(1824-1888)
Anısına Uluslararası Ödül**

Adaylık çağrısı

İREF Yönetim Kurulu Müşir Marko Paşa'nın (Piçipios) torunları ile birlikte, milliyeti ve kökeni ne olursa olsun insana ve topluma katkı konusunda örnek olan büyük Osmanlı Rum Hekimi anısına uluslararası bir yarışma düzenlemeye karar vermişlerdir. Marko Paşa, Kızılay'ın kurucularından ve ilk başkanıdır. Ölümüne kadar 17 yıl boyunca Mektebi Tıbbiyeyi Şahanenin Rektörü olarak görev yapmıştır. Marko Paşa'nın (Piçipios) hayatı ve mükemmel sosyal tıbbi çalışmaları hakkında ayrıntılar www.conpolis.eu web sitesinde verilmektedir. İlgilenenlerin ödüllerin verilmesine ilişkin Yönetmeliği incelemeleri ve gerekli diğer ilgili bilgileri almak için nnap@otenet.gr adresine email göndermesini rica edilir.

**ECUMENICAL FEDERATION OF CONSTANTINOPOLITANS
(EFC)**

1st Announcement

**International Prize in Memory
of the Prominent Greek Physician
Markos Pasha (Pitsipios) Apostolos
(1824-1888)**

Call for Nominations

The Board of Directors of EFC together with the descendants of Markos Pasha (Pitsipios) has decided to announce an international competition in memory of the Prominent Greek Physician of the Ottoman Empire who was a model of contribution to man and society regardless of nationality and origin. He is one of the founders of the Red Crescent and its first President. He served for 17 years as Rector of the Imperial Medical School of Der Saadet (Istanbul) until his death. Details about the life and the excellent social medical work of Markos Pasha (Pitsipios) are given on the website www.conpolis.eu. Those interested are requested to send an email to nnap@otenet.gr to receive the Regulations of the award and all relevant details.

Συνάντηση αντιπροσωπείας της ΟιομΚω με τον Υπουργό Παιδείας κ. Κυριάκο Πιερρακάκη

Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε την 2 Νοεμβρίου 2023 στο Υπουργείο Παιδείας με την συμμετοχή του Γενικού Γραμματέα Θρησκευμάτων κ. Γεωργίου Καλαϊτζή και της αντιπροσωπείας του Δ.Σ. της ΟιομΚω κ.κ. Νίκου Ουζούνου, Νίκου Αναγνωστόπουλου και Παναγιώτη Κρανιδιώτη. Η ΟιομΚω ενημέρωσε την ηγεσία του Υπουργείου επί των θεμάτων: (α) την ανάγκη και του τρόπου επίλυσης του θέματος οι μαθήτριες/ες που σπουδάζουν στα Ομογενειακά σχολεία και δεν έχουν ιθαγένεια της Τουρκίας και δεν μπορούν να αποκτήσουν δίπλωμα Λυκείου, (β) τις ερευνητικές—μελετητικές εργασίες που έχουν γίνει σε συνεργασία με το Εργαστήριο Αντισεισμικής Τεχνολογίας του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου το τελευταίο εξάμηνο για την προστασία της εκπαιδευτικής Κοινότητας αλλά και όλης της Ομογένειας από μελλοντικό σεισμό.

Επιπλέον κατατέθηκε προς τον Υπουργό το Υπόμνημα της ΟιομΚω που είχε καταρτιστεί πριν από 2 χρόνια και αφορά πρόταση για ένα δομημένο Πρόγραμμα υποστήριξης της Ομογενειακής Παιδείας. Η όλη συνάντηση υπήρξε ουσιαστική και σε πνεύμα θετικής αντιμετώπισης των προβλημάτων που τέθηκαν.

Συνεχής προσπάθεια του Δ.Σ. της ΟιομΚω για την επίλυση του αδιεξόδου για την χορήγηση των «Ειδικών Συντάξεων» προς τα Υπουργεία Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Συνοχής & Οικογένειας.

Η προσπάθεια επίλυσης του ζητήματος αυτού που ξεκίνησε το 2009 αλλά βρίσκεται σε τέλμα μετά από την λανθασμένη ερμηνεία του 4387/2016 ξεκίνησε από την ΟιομΚω το 2018. Παρόλο που αναμενόταν η επίλυσή του πριν από τις τελευταίες βουλευτικές εκλογές δεν κατέστη αυτό δυνατό. Το τελευταίο 3μήνο το Δ.Σ. στέλνει κάθε 15 μέρες υπενθυμίσεις προς τους Υπουργούς κ. Άδωνη Σπυρίδωνα Γεωργιάδη, κα. Σοφία Ζαχαράκη καθώς επίσης και τον αρμόδιο Υφυπουργό Παναγιώτη Τσακλόγλου αλλά και την Γενική Γραμματέα του Υπουργείου Οικονομικών κα. Παυλίνα Καρασιώτου που είχε επεξεργαστεί το σχέδιο τροπολογίας νόμου πριν από τις Εκλογές. Την περίοδο Απριλίου—Νοεμβρίου 2022 είχε διαμορφωθεί κείμενο τροπολογίας που είχε συμφωνηθεί από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς αλλά όπως αναφέρθηκε δεν κατέστη δυνατό να ψηφιστεί από την Βουλή των Ελλήνων. Το θέμα έχει εξαιρετικά σημασία και για τον λόγο αυτό εκτός από την υποβολή εγγράφων συστηματικά γίνεται δια ζώσης επικοινωνία με τους αναφερθέντες αρμόδιους.

Η Μέριμνα του Οικουμενικού Πατριαρχείου προς τους δεινά δοκιμαζόμενους Ρωμιούς πρόσφυγες στην Κωνσταντινούπολη την περίοδο Σεπτεμβρίου 1922 - Οκτωβρίου 1923

Νικόλαος Ουζούνογλου

Ομοτ Καθ. ΕΜΠ

Οι μέρες και οι μήνες που ακολούθησαν την Μικρασιατική Καταστροφή υπήρξαν οι πλέον τραγικές για τον Ελληνισμό αλλά και για όλη την ιστορία της ανθρωπότητας, ανάλογες με τα γεγονότα που ζούμε σήμερα στη Μέση Ανατολή. Στην περίπου 3.000 χλμ παράλια ζώνη σε βάθος 200 χλμ και πλέον χιλιομέτρων γεωγραφική περιοχή οι επιβιώσαντες Ρωμαίικοι πληθυσμοί εξαναγκάστηκαν δια βίας να εκπατριστούν κυρίως προς την Ελλάδα και εν μέρει όσον αφορά στον Πόντο στις χώρες της Σοβιετικής Ένωσης.

Οι ηλικίας 18-50 άνδρες που δεν κατάφεραν να διαφύγουν, χωρίς να είχαν ενταχθεί στον Ελληνικό στρατό, οδηγήθηκαν στα Τάγματα Εργασίας από τα οποία ελάχιστοι επέστρεψαν. Ρωμαίικοι πληθυσμοί παρέμειναν μόνο στην Κεντρική Καππαδοκία και την Κωνσταντινούπολη και τα περίχωρά της. Η τελευταία περιοχή, η ευρύτερη Κωνσταντινούπολη βρισκόταν υπό τη διοίκηση κυρίως των δυνάμεων της Βρετανικής Αυτοκρατορίας και μόνο τυπική παρουσία είχαν η Γαλλία και η Ιταλία. Επίσης μετά από την ανακωχή των Μουδανιών εγκαταστάθηκε αντιπροσωπεία της Κυβέρνησης της Άγκυρας υπό τον Ρεφέτ Πασά στην Κωνσταντινούπολη.

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο καθ' όλη την διάρκεια των ετών 1920-22 ενεργούσε προς όλες τις κατευθύνσεις και αρχίζοντας με την ίδρυση της Κοινωνίας των Εθνών από το 1920 να ενημερώνει την Διεθνή Κοινότητα για τον αφανισμό των Ρωμαίικων Κοινοτήτων σε όλο τον Πόντο αλλά και σε άλλες περιοχές που βρισκόταν υπό τον έλεγχο του νέου καθεστώτος της Άγκυρας. Στα αρχεία της Κοινωνίας των Εθνών (ΚτΕ) στην Γενεύη υπάρχουν πολλά τεκμήρια για αυτές τις άοκνες προσπάθειες του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Το θέμα αυτό θα εξεταστεί σε άλλο άρθρο.

Στα αρχεία της ΚτΕ σε φάκελο με τον τίτλο “Refugees from Asia Minor” (1922/24314) υπάρχουν σημαντικές πληροφορίες για τις άμεσες πρωτοβουλίες που έλαβε ο Οικουμενικός Πατριάρχης Μελέτιος Μεταξάκης όταν έφθασε το τραγικό νέο της ολοκληρωτικής καταστροφής της Σμύρνης. Στο Πατριαρχείο άρχισε να λειτουργεί η «Κεντρική Επιτροπή Ανακούφισης Προσφύγων» και δημιουργήθηκε παράρτημα της στον Γαλατά στο λιμάνι για να διευκολυνθεί η αποστολή τροφίμων σε προσφυγικούς πληθυσμούς αλλά και την εύρεση πλοίων για την μεταφορά προσφύγων στην Ελλάδα από διάφορες παράλιες περιοχές. Φθάνοντας ο Ύπατος Επίτροπος Προσφύγων της ΚτΕ Δρ. Fridtjof Nansen στην Κωνσταντινούπολη την 8 Οκτωβρίου 1922 έρχεται σε άμεση επικοινωνία με την Επιτροπή του Πατριαρχείου. Οι επιστολές του 10/10/1923 και 15/10/1923 δείχνουν την στενή συνεργασία με την Πατριαρχική Επιτροπή. Σε συνημμένο έγγραφο με ημερομηνία 10 Οκτωβρίου 1923 (νέο ημερολόγιο) της Επιτροπής υπάρχει πίνακας που παραθέτουμε που δείχνει τα πλοία που έχουν ζητηθεί να παραλάβουν πρόσφυγες από παραλιακές πόλεις όπως: Σμύρνη, πόλεις του Πόντου, Μουδανιά, Αρτάκη, Κατιρλί, Τούζλα, Πασάκιοϊ, Χιλή, Παρθένιο, Πρίγκηπο, ... για κάθε πλοίο ορίζεται από που θα παραλάβουν πρόσφυγες και τον αριθμό τους και σε ποια λιμάνια της Ελλάδος θα τους μεταφέρουν όπως Χαλκίδα, Στυλίδα, Σπέτσες, Καλαμάτα, Μούδρο, Πειραιά, Ναύπλιο, Πρέβεζα, Μεσολόγγι, Κεφαλονιά, ..το κείμενο είναι στην Αγγλική γλώσσα. Αποδεικνύεται εδώ το γεγονός ότι πριν από 4 μήνες υπογραφεί στην Λωζάννη η «Συνθήκη περί Ανταλλαγής Πληθυσμών» οι Ρωμαίοι πληθυσμοί εκπατριζόταν κατά μαζικό τρόπο.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης
Μελέτιος

Στα έγγραφα της ίδιας περιόδου υπάρχει με ημερομηνία πρωτοκόλλησης στην ΚτΕ την 29 Νοεμβρίου 1922 τηλεγράφημα από τον Υπουργό Περίθαλψης της Ελλάδος Δοξιάδη προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Το περιεχόμενο του τηλεγραφήματος σε αγγλική γλώσσα, σε μετάφραση είναι: ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΠΛΟΙΟ ΔΙΑΤΑΧΘΗΚΕ ΝΑ ΜΕΤΑΒΕΛΙ ΣΤΗΝ ΜΕΡΣΙΝΑ stop ΝΑ ΜΕΤΑΦΕΡΕΙ 5.000 ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΜΕΝΟΙ ΕΚΕΙ stop ΖΗΤΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΝΑΥΑΡΧΟ BRISTOL (ΗΠΑ) ΝΑ ΔΙΑΘΕΣΕΙ ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΠΛΟΙΑ ΓΙΑ ΝΑ ΣΥΝΟΔΕΥΣΟΥΝ ΤΑ ΠΛΟΙΑ ΠΟΥ ΘΑ ΠΑΡΑΛΑΒΟΥΝ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΛΙΑ ΤΗΣ ΜΑΥΡΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ stop ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΓΚΗ ΝΑ ΠΡΟΒΕΙΤΕ ΣΕ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΣΥΜΜΑΧΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΝΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΙ Η ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΠΛΟΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΒΟΣΠΟΡΟ ΕΠΕΙΔΗ ΑΦΟΡΑ ΖΗΤΗΜΑ ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΠΡΙΝ ΞΕΚΙΝΗΣΟΥΝ ΤΑ ΠΛΟΙΑ ΑΠΟ ΕΔΩ (ΕΛΛΑΔΑ) stop ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΣΤΕ ΤΗΝ ΛΗΨΗ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΩΣΤΕ ΝΑ ΞΕΚΙΝΗΣΟΥΝ ΤΑ ΠΛΟΙΑ ΑΠΟ ΕΔΩ.

COMMISSION PATRIARCALE GÉNÉRALE
D'ASSISTANCE AUX RÉFUGIÉS

11

Liste des divers bateaux employés en Grèce avec des réfugiés.

NOM DU BATEAU	PROVENANCE	PERSONNES	TOTAL	DESTINATION
"Andreas"	Smyrne Froussa Moudania Pontos	300 300 300 300	1200	Salika, Stille, Sporas
"Eusebios"	Smyrne Froussa Panarosa Moudania	1000 1500 1000 1500	5000	Kalamata
"Jeannette"	Zongoulak Chilé	500 1200	1700	Moudros
"Gabriella"	Zongoulak Partenon Chilé Yeni-Kouy	200 400 400 500	1500	Moudros
"Charcoal"	Artsou Yeni-Kouy	2000 1500	3500	Stavros
"Futton Castle"	Yeni-Kouy Artsou Galata Prinkipo	1200 1500 2000 350	5150	Eleftheras
"Charcoal"	Partenon Korassound Pasha-Kouy Artsou Chilé	700 450 1200 100 150	2600	Pirso
"Eupros"	Mer Noire Divers	800 100	900	Hafpilon
"Eusebios"	Mer Noire Divers	3500 500	4000	Messolonghi
"Eugénie"	Mer Noire Artsou Kutiril Divers	2500 100 200 300	2900	Hafpilon
"Andreas"	Mer Noire	5163	5163	Preveza
"Elias"	Mer Noire	2622	2622	Preveza
"Oranikos"	Mer Noire	2917	2917	Preveza
"Kalestos"	Mer Noire	2050	2050	Preveza
"Mariko"	Ephakouy) Mision) Tousta) Pachakouy)	400	400	Kephalonia
"Eugénie"	Mer Noire	2300	2300	Preveza
"Thetis"	Mer Noire	2200	2200	Preveza
"Athos"	Mer Noire	2700	2700	Preveza
"Eusebios"	Mer Noire	2322	2322	Preveza
"Eustachios"	Mer Noire	1380	1380	Preveza
"Johanna"	Mer Noire	3454	3454	Preveza
"Emanuel"	Mer Noire	2000	2000	Preveza
"Oranikos"	Mer Noire	1700	1700	Zakynthos
"Mariko"	Mer Noire	4500	4500	Kephalonia
"Nikol-Konstantinos"	Mer Noire	2050	2050	Aghios Gheorgios
"Elixios Pontos"	Mer Noire	3350	3350	" "
			<u>77081</u>	

Προγραμματισμός από την Πατριαρχική Επιτροπή Περίθαλψης Προσφύγων πλοίων για να διασώσουν Έλληνες πρόσφυγες που βρισκόταν σε λιμάνια της Ανατολής.

Mr. Horn, in a "bug proof" suit, puts in a day's work among the refugee children of Constantinople before their removal to Greece.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ 20-26 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1923

Καταυλι- σμός	Αριθμός προσφύ- γων	Ευλογία	Εξανθηματι- κός Τύφος	Τυφοει- δής Πυρετός	Υποτρο- πή Πυρετού	Άλλες ασθένειες	Θάνατοι
Σχ.Γλωσσών κ Εμπορίου Γαλατά	315					23	-
Μπεσίκτας Διπλοκίονιο	867		1			69	-
Βαφεχώριο	818		1			55	7
Νιχώρη	1084		4			37	5
Κέτσελη Μπεύκοζ	Μεταφέρθηκαν στον Άγιο Στέφανο						
Λόφος Ιάσω- να	843	ΚΑΘΩΣ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΓΙΑΤΡΟΣ ΑΓΝΩΣΤΟΙ ΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΑΣΘΕΝΩΝ ΚΑΙ ΙΑ- ΤΡΩΝ.					
Σελιμιγιέ	9118	3	5			92	100
Αγ. Στέφανος	2700		1			10	13
Αντιγόνη	522		3			2	10
Χάλκη	1930	35				117	30
Πρίγκηπος	2010					4	7
Νοσοκομείο Βαλουκλί	486	69	96	13	-	4	7
Σύνολο	20693					714	175

ΠΕΡΙΟΔΟΣ 10-17 ΜΑΙΟΥ 1923

Καταυλι- σμός	Αριθμός προσφύ- γων	Ευλο- γία	Εξανθηματι- κός Τύφος	Τυφοει- δής Πυρετός	Υποτρο- πή Πυρετού	Άλλες ασθέ- νειες	Θάνατοι Ενηλ	Ανηλ
Σχ.Γλωσσών κ Εμπορίου Γαλατά	368					36		
Μπεσίκτας Διπλοκίονιο	846					54	1	
Βαφεχώριο	810					33	2	
Νιχώρη	1049			1		23		3
Σελιμιγιέ	8288					97	63	
Αγ. Στέφανος	4085						23	
Αντιγόνη	370		1				1	
Χάλκη	ΜΕΤΑΦΕΡΘΗΚΑΝ ΤΗΝ 14 ΜΑΙΟΥ 1923 ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΥΛΙΣΜΟ ΑΓ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ							
Πρίγκηπος	1559					3	2	1
Νοσοκομείο Βαλουκλί	426	12	3		-	59	9	
Σύνολο	17796	12	4	1		305	101	4

ΠΕΡΙΟΔΟΣ 18-24 ΜΑΙΟΥ 1923

Καταυλι- σμός	Αριθμός προσφύ- γων	Ευλο- γιά	Εξανθηματι- κός Τύφος	Τυφοει- δής Πυρετός	Υποτρο- πή Πυρετού	Άλλες ασθέ- νειες	Θάνατοι Ενηλ Ανηλ	
Σχ.Γλωσσών κ Εμπορίου Γαλατά	309				6	11		
Μπεσίκτας Διπλοκίονιο	720				6	222		
Βαφεχώριο	795				6	23		
Νιχώρη	1022				6	24		
Σελιμιγιέ	7851	1	5		16	550	61	
Αγ. Στέφανος	4070	1	3			36	13	
Πρίγκηπος	1557					2		
Νοσοκομείο Βαλουκλί	417	3	7		-	16	9	
Σύνολο	15747	5	15		36	884	83	

ΠΕΡΙΟΔΟΣ 23-31 ΜΑΙΟΥ 1923

Καταυλι- σμός	Αριθμός προσφύ- γων	Ευλο- γιά	Εξανθηματι- κός Τύφος	Τυφοει- δής Πυρετός	Υποτρο- πή Πυρετού	Άλλες ασθέ- νειες	Θάνατοι Ενηλ Ανηλ	
Σχ.Γλωσσών κ Εμπορίου Γαλατά	288							-
Μπεσίκτας Διπλοκίονιο	710					62		
Βαφεχώριο	807					7		
Νιχώρη	1016					21		1 Πνευ μ.
Σελιμιγιέ	7810	1	1		5	543	37	
Αγ. Στέφανος	4352					5	6	5
Πρίγκηπος	1558					2		
Νοσοκομείο Βαλουκλί	420				-	640	16	
Σύνολο	16960	1	1				59	6

ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1-7 ΙΟΥΝΙΟΥ 1923

Καταυλισμός	Αριθμός προσφύγων	Ευλογία	Εξανθηματικός Τύφος	Τυφοειδής Πυρετός	Δυσεντερία	Άλλες ασθένειες	Θάνατοι Ενηλ	Ανηλ
Σχ. Γλωσσών κ Εμπορίου Γαλατά	266							-
Μπεσίκτας Διπλοκίονιο	693				2	73		
Βαφεχώριο	796					4	1	
Νιχώρη	995					9	1	
Σελιμιγιέ	7762					63	49	
Αγ. Στέφανος	4292					2	10	7
Πρίγκηπος	1556					2	2	
Νοσοκομείο Βαλουκλί	394				-	640	10	
Σύνολο	16734			1	17	721	73	7

Παρά την έναρξη της συνδιάσκεψης στην Λωζάννη στις 22 Νοεμβρίου 1922 οι Ελληνικοί πληθυσμοί, όσοι είχαν επιβιώσει στον Δυτικό και Ανατολικό Πόντο, εξαναγκάζονταν να εκτοπιστούν με πλοία προς την Ελλάδα και αναγκαστικά διέρχονταν από τα Στενά και πρώτα από την Κωνσταντινούπολη. Επίσης ένα μικρό τμήμα των πληθυσμών των παραλίων της Προποντίδας με δικά του μέσα ζήτησε άσυλο στην Κωνσταντινούπολη. Η ανθρωπιστική τραγωδία που εξελισσόταν στην Κωνσταντινούπολη την περίοδο αυτή, μέχρι σήμερα είναι λίγο γνωστή και έχει ελάχιστα καταγράψει. Σημαντικές πληροφορίες για το αναφερόμενο θέμα βρίσκεται στα αρχεία της Κοινωνίας των Εθνών που μόλις είχε ιδρυθεί το 1921 στη Γενεύη.

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο καθ' όλη τη διάρκεια 1919-22 έκανε ότι είναι ανθρωπίνως δυνατό για την ανακούφιση των θυμάτων των εκτοπισμών που είχαν γίνει σ' όλη την Ανατολή που βρισκόταν εκτός των περιοχών που υπήρχε η προστασία του Ελληνικού στρατού. Το ίδιο είχε γίνει επίσης στη διάρκεια του Α' Παγκοσμίου Πολέμου (1914-18). Σε πρώτη φάση 1919-20 η προσπάθεια του Οικουμενικού Πατριαρχείου υπήρξε στον επαναπατρισμό των περίπου ενός εκατομμυρίου εκτοπισμένων Ελλήνων στις πατρίδες τους. Όμως η κατάσταση ξανά ξεκίνησε να επιδεινώνεται από το 1920 και συνέχισε το Οικουμενικό Πατριαρχείο να προσπαθεί να κάνει ότι είναι δυνατόν για τη διάσωση του ποιμνίου του.

Η κατάρρευση του Ελληνικού μετώπου στην περιοχή του Αφιοκαράχισαρ την 26-29 Αυγούστου 1922 και η άτακτη εν πολλοίς υποχώρηση των μονάδων του Ελληνικού στρατού

και η απουσία οποιοσδήποτε μέτρου προστασίας των Ελληνικών πληθυσμών σε όλη την ζώνη της Δυτικής Μοιρασιάς οδήγησε σε ένα ολοκαύτωμα. Μόνο στην Σμύρνη τα θύματα υπήρξαν τουλάχιστον 100.000. Στα τέλη του 1922 ο αριθμός των Ελλήνων προσφύγων που είχαν φθάσει σε δεινή κατάσταση ήταν ένα εκατομμύριο, έχοντας χάσει τα πάντα.

Ταυτόχρονα στις αρχές Σεπτεμβρίου 1922 η κατάσταση των προσφύγων που κατέφθαναν στην Κωνσταντινούπολη άρχισε να επιδεινώνεται ραγδαία. Η Ελληνική Κυβέρνηση στο διάστημα Μαρτίου – Ιουνίου 1923, αδυνατώντας να αντιμετωπίσει το προσφυγικό κύμα, αναγκάστηκε να σταματήσει να δέχεται περισσότερους πρόσφυγες από τον Πόντο με αποτέλεσμα αυτοί να ζητούν καταφύγιο στην Κωνσταντινούπολη.

Εκτός από το Οικουμενικό Πατριαρχείο και το Κοινοτικό Σύστημα της Ομογένειας, που διέθεταν την εμπειρία της από αιώνων κοινοτικής οργάνωσης, δύο οργανισμοί προσέτρεξαν να βοηθήσουν στην δεινή ανθρωπιστική τραγωδία η Αντιπροσωπεία της νεοσύστατης Κοινωνίας των Εθνών και η Αμερικανική φιλανθρωπική οργάνωση Near East Relief. Ο Πατριάρχης Μελέτιος Μεταξάς προσπαθούσε με εκκλήσεις προς όλες τις κατευθύνσεις να συμπαρασταθεί στους πρόσφυγες.

Μέσα από έγγραφο στο Αρχείο της Κοινωνίας των Εθνών της εποχής προβάλλει το όνομα S. Lanford Childs. Ο τελευταίος σε Έκθεσή του με ημερομηνία 14 Ιουνίου 1923 εξιστορεί την κατάσταση ως εξής:

Την περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 1923 η κατάσταση των 27.000 προσφύγων Ελλήνων από τα παράλια της Μαύρης Θάλασσας, με τη διακοπή της αποδοχής εισόδου προσφύγων από την Ελληνική Κυβέρνηση επιδεινώθηκε ραγδαία.

Οι πρόσφυγες στεγάζονταν κάτω από άθλιες συνθήκες σε πρόχειρες κατασκευές (barracks) παραπήγματα που πολλά δεν είχαν στέγες. Στις κατασκηνώσεις αυτές η κατάσταση επιδεινώθηκε σε εξαιρετικό βαθμό αφού ο εβδομαδιαίος αριθμός νεκρών έφτανε σε 500.

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο σε συνεργασία με Near East Relief (Ανακούφιση της Εγγύς Ανατολής) κατέβαλε υπεράνθρωπες προσπάθειες. Σε πρώτο στάδιο η αντιπροσωπεία της Κοινωνίας των Εθνών ανέλαβε να εξασφαλίσει την υδροδότηση του νοσοκομείου Βαλουκλή και τους πρόσφυγες που είχαν εγκλείσει στο κτήριο του Σελιμιγιέ στην ανατολική πλευρά του Βοσπόρου.

Τον Μάρτιο του 1923 η κατάσταση χειροτερεύει ραγδαία. Εκτός από τους προσφυγικούς καταυλισμούς υπήρχε μεγάλος αριθμός προσφύγων που παρέμειναν στα πλοία που είχε ξεσπάσει επιδημία και οι οποίοι δεν μπορούσαν να μεταφερθούν στα προσφυγικά στρατόπεδα στην ξηρά. Συνεχίζοντας την έκθεση ο L. Childs αναφέρει ότι εκτίμησε την

κατάσταση αποφάσισε να αναλάβει να μεριμνήσει για τον προσφυγικό καταυλισμό του Αγίου Στεφάνου, όπου περίπου 2500 πρόσφυγες είχαν εγκατασταθεί σε κατεστραμμένα παραπήγματα. Ο αριθμός των θανάτων κάθε μέρα ήταν 40-50. Οι ασθένειες τύφου, ευλογιάς και άλλων ασθενειών ήταν παντού. Η κατάσταση αυτή επικρατούσε στο στρατόπεδο αυτό παρά το ότι ήταν το μικρότερο και το γεγονός ότι το αφοσιωμένο προσωπικό του εργαζόταν με αφοσίωση το οποίο ήταν 2 ιατροί και 20 νοσηλεύτες.

Στους πίνακες που παραθέτουμε φαίνεται η τραγική κατάσταση των προσφυγικών καταυλισμών στην περιοχή της Κωνσταντινούπολης. Παρουσιάζει ενδιαφέρον ότι τα σημεία που αναφέρονται στους πίνακες (έχουνε μεταφραστεί από τα Αγγλικά/Γαλλικά) αντιστοιχούν στα Ευαγή Ιδρύματα:

- Σχολή Γλωσσών και Εμπορίου ακριβώς στην βάση του Γενοβέζικου Πύργου του Γαλατά.
- Στην ν. Χάλκη η Εμπορική Σχολή που λειτουργούσε την περίοδο εκείνη ως ορφανοτροφείο θηλέων.
- Στην ν. Αντιγόνη: Η Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου Καρύπη.
- Στην ν. Πρίγκηπος: το Ορφανοτροφείο αρένων.
- Οι βαριά ασθενείς πρόσφυγες φαίνεται από τους πίνακες ότι είχαν μεταφερθεί στο Νοσοκομείο του Ιδρύματος Βαλουκλή.
- Φαίνεται ότι χρησιμοποιήθηκαν ως χώροι φιλοξενίας χώροι στις Ελληνορθόδοξες κοινότητες στο Διπλοκίονιο (Μπεσίκτας), Βαφεοχωρίου, Νεοχωρίου.

Ο μεγαλύτερος αριθμός προσφύγων φαίνεται από τους πίνακες ότι βρίσκονταν στο κτήριο του στρατοπέδου Σελιμιγιέ που φαίνεται βρισκόταν υπό μικτό έλεγχο των Βρετανών και των Τούρκων.

Τέλος αναφέρεται η δημιουργία ενός καταυλισμού στο χωριό Αγίου Στεφάνου στα δυτικά των χερσαίων τειχών. Όπως αναφέρει ο L. Childs ο καταυλισμός πρέπει να δημιουργήθηκε τον Μάιο 1923. Όπως αναφέρεται άρχισε αμέσως η επισκευή των κτισμάτων, η συστηματική απολύμανση, ο εμβολιασμός και ο δαμαλισμός των φιλοξενούμενων. Στήθηκε ένα μικρό νοσοκομείο και τα μέλη της αντιπροσωπείας της Κοινωνίας των Εθνών άρχισαν την εκπαίδευση των προσφύγων σε θέματα απολύμανσης και καθαρισμού. Παράλληλα αγοράστηκαν και στήθηκαν σκηνές και δύο σε χειρότερη κατάσταση καταυλισμοί στα νησιά Χάλκη και Αντιγόνη κλείστηκαν και μεταφέρθηκαν οι πρόσφυγες από αυτά στον Άγιο Στέφανο. Η απόφαση αυτή της διακοπής της λειτουργίας των δύο στρατοπέδων αποδείχτηκε πολύ σωστή αφού ήταν αδύνατο να γίνεται η απολύμανσή τους. Στον Άγιο Στέφανο επίσης μεταφέρθηκε ένας σημαντικός αριθμός από τα αραγμένα πλοία στο Βόσπορο. Με τον τρόπο αυτό οι πρόσφυγες που ζούσαν κάτω από τραγικές συνθήκες στα πλοία όπου θέριζαν οι ασθένειες, άρχισαν να ζουν σε ένα πιο υγιές περιβάλλον.

Με τα αναφερόμενα μέτρα υγιεινής και οικοδόμησης ημερήσιος αριθμός νεκρών από 40-50 την ημέρα μειώθηκε σε 2-3, παρά το γεγονός ότι ο αριθμός των προσφύγων υπερδιπλασιάστηκε.

Η τροφοδοσία τροφίμων γινόταν από την Αμερικανική οργάνωση Near East Relief στα πλαίσια μιας άριστης συνεργασίας. Επιπλέον η εργασία μας στον προσφυγικό καταυλισμό του Αγίου Στεφάνου συμπεριέλαβε τις εργασίες: γεωτρήσεις για κατασκευή πηγαδιών, παροχή ροής νερού. Εξασφαλίστηκε δωρεά ασθενοφόρου οπότε οι ασθενείς μεταφέρονταν στο κοντινό νοσοκομείο Βαλουκλή.

Το στρατόπεδο ΣΕΛΙΜΙΓΙΕ στην ανατολική ακτή του Βοσπόρου στην συνοικία Σάλατζακ που χρησιμοποιήθηκε το 1922 για την στέγαση Ελλήνων προσφύγων από τον Πόντο κάτω από τραγικές συνθήκες. Το Κτήριο κτίστηκε στην διάρκεια του Κριμαϊκού Πολέμου (1853-56) και είναι γνωστό από την Florence Nightingale ιδρύτρια της σύγχρονης αντίληψης νοσηλευτριών. Πρόκειται για τετράγωνο 180X180 μέτρα.

Ταυτόχρονα στις αρχές Σεπτεμβρίου 1922 η κατάσταση των προσφύγων που κατέφθαναν στην Κωνσταντινούπολη άρχισε να επιδεινώνεται ραγδαία. Η Ελληνική Κυβέρνηση στο διάστημα Μαρτίου – Ιουνίου 1923, αδυνατώντας να αντιμετωπίσει το προσφυγικό κύμα, αναγκάστηκε να σταματήσει να δέχεται περισσότερους πρόσφυγες από τον Πόντο με αποτέλεσμα αυτοί να ζητούν καταφύγιο στην Κωνσταντινούπολη.

Εκτός από το Οικουμενικό Πατριαρχείο και το Κοινοτικό Σύστημα της Ομογένειας, που διέθεταν την εμπειρία της από αιώνων κοινοτικής οργάνωσης, δύο οργανισμοί προσέτρεξαν να βοηθήσουν στην δεινή ανθρωπιστική τραγωδία, η Αντιπροσωπεία της νεοσύστατης Κοινωνίας των Εθνών και η Αμερικανική φιλανθρωπική οργάνωση Near East Relief. Ο Πατριάρχης Μελέτιος Μεταξάς προσπαθούσε με εκκλήσεις προς όλες τις κατευθύνσεις να συμπαρασταθεί στους πρόσφυγες.

Μέσα από έγγραφο στο Αρχείο της Κοινωνίας των Εθνών της εποχής προβάλλει το όνομα S. Lanford Childs. Ο τελευταίος σε Έκθεσή του με ημερομηνία 14 Ιουνίου 1923 εξιστορεί την κατάσταση ως εξής:

Την περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 1923 η κατάσταση των 27.000 προσφύγων Ελλήνων από τα παράλια της Μαύρης Θάλασσας, με τη διακοπή της αποδοχής εισόδου προσφύγων από την Ελληνική Κυβέρνηση επιδεινώθηκε ραγδαία.

Οι πρόσφυγες στεγάζονταν κάτω από άθλιες συνθήκες σε πρόχειρες κατασκευές (barracks) παραπήγματα που πολλά δεν είχαν στέγες. Στις κατασκηνώσεις αυτές η κατάσταση επιδεινώθηκε σε εξαιρετικό βαθμό αφού ο εβδομαδιαίος αριθμός νεκρών έφτανε σε 500.

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο σε συνεργασία Near East Relief (Ανακούφιση της Εγγύς Ανατολής) κατέβαλε υπεράνθρωπες προσπάθειες.

Σε πρώτο στάδιο η αντιπροσωπεία της Κοινωνίας των Εθνών ανέλαβε να εξασφαλίσει την υδροδότηση του νοσοκομείου Βαλουκλή και τους πρόσφυγες που είχαν εγκλείσει στο κτίριο του Σελιμιγιέ στην ανατολική πλευρά του Βοσπόρου.

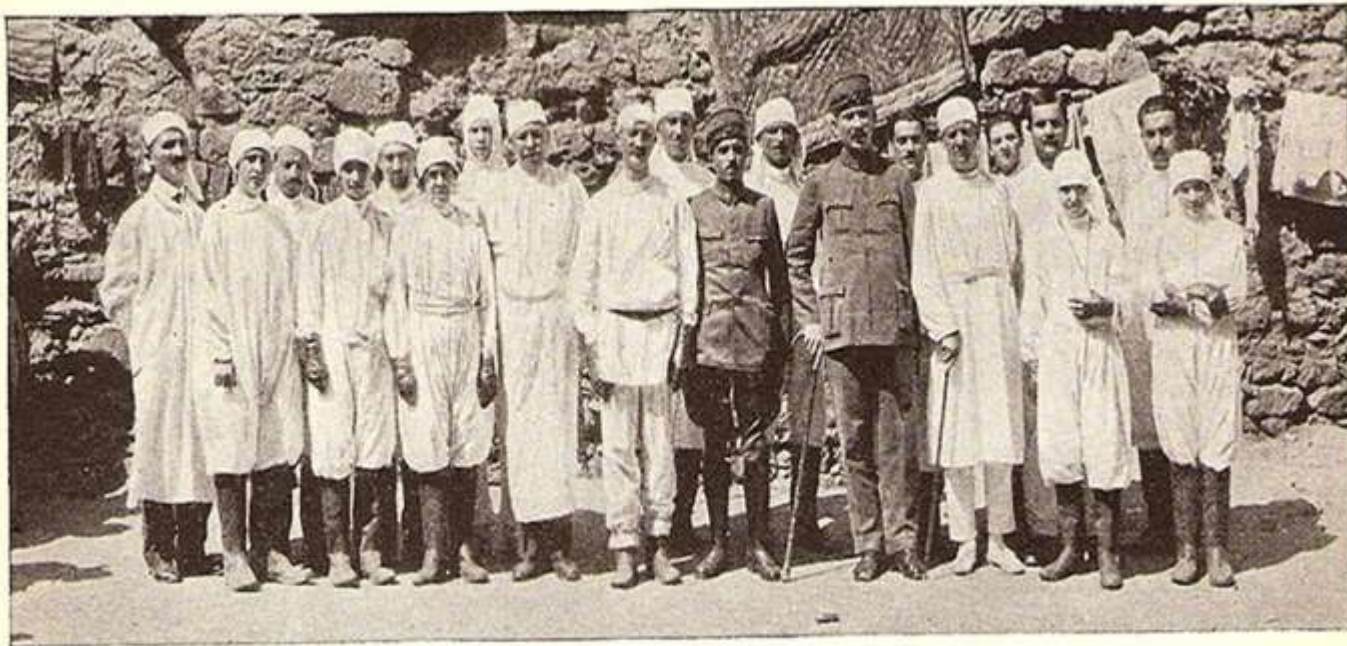
Τον Μάρτιο του 1923 η κατάσταση χειροτερεύει ραγδαία. Εκτός από τους προσφυγικούς καταυλισμούς υπήρχε μεγάλος αριθμός προσφύγων που παρέμειναν στα πλοία που είχε ξεσπάσει επιδημία και οι οποίοι δεν μπορούσαν να μεταφερθούν στα προσφυγικά στρατόπεδα στην ξηρά. Συνεχίζοντας την έκθεση ο L. Childs αναφέρει ότι αφού εκτίμησε την κατάσταση αποφάσισε να αναλάβει να μεριμνήσει για τον προσφυγικό καταυλισμό του Αγίου Στεφάνου, όπου περίπου 2500 πρόσφυγες είχαν εγκατασταθεί σε κατεστραμμένα παραπήγματα. Ο αριθμός των θανάτων κάθε μέρα ήταν 40-50. Οι ασθένειες τύφου, ευλογιάς και άλλων ασθενειών ήταν παντού. Η κατάσταση αυτή επικρατούσε στο στρατόπεδο αυτό παρά το ότι ήταν το μικρότερο και το γεγονός ότι το αφοσιωμένο προσωπικό του εργαζόταν με αφοσίωση που ήταν δυο ιατροί και 20 νοσηλεύτές.

σε χειρότερη κατάσταση, οι καταυλισμοί στα νησιά Χάλκη και Αντιγόνη κλείστηκαν και μεταφέρθηκαν οι πρόσφυγες από αυτά στον Άγιο Στέφανο. Η απόφαση αυτή της διακοπής της λειτουργίας των δύο στρατοπέδων αποδείχτηκε πολύ σωστή αφού ήταν αδύνατο να γίνεται η απολύμανσή τους. Στον Άγιο Στέφανο επίσης μεταφέρθηκε ένας σημαντικός αριθμός από τα αραγμένα πλοία στο Βόσπορο. Με τον τρόπο αυτό οι πρόσφυγες που ζούσαν κάτω από τραγικές συνθήκες στα πλοία όπου θέριζαν οι ασθένειες, άρχισαν να ζουν σε ένα πιο υγιές περιβάλλον.

Με τα αναφερόμενα μέτρα υγιεινής και οικοδόμησης ημερήσιος αριθμός νεκρών από 40-50 την ημέρα έπεσε σε 2-3, παρά το γεγονός ότι ο αριθμός των προσφύγων υπερδιπλασιάστηκε.

Η τροφοδοσία τροφίμων γινόταν από την Αμερικανική οργάνωση Near East Relief στα πλαίσια μιας άριστης συνεργασίας. Επιπλέον η εργασία μας στον προσφυγικό καταυλισμό του Αγίου Στεφάνου συμπεριέλαβε τις εργασίες; γεωτρήσεις για κατασκευή πηγαδιών, παροχή ροής νερού. Εξασφαλίστηκε δωρεά ασθενοφόρου οπότε η ασθενής μεταφερόταν στο κοντινό νοσοκομείο Βαλουκλή.

Αναφέρει ο Lanford Childs τις καλές σχέσεις που αναπτύχθηκαν με την Ερυθρά Ημισέληνο που παρείχε δωρεάν ποσότητες ιατροφαρμακευτικού υλικού αλλά και τις τοπικές Οθωμανικές αρχές αφού τυπικά παρέμειναν αυτές υπό το καθεστώς διοίκησης της πόλης από τους Βρετανούς. Στην Έκθεση του L. Childs τονίζεται επίσης η σημασία της προσφοράς υγείας από το Νοσοκομείο Βαλουκλή που χρειάζεται να υποστηριχθεί οικονομικά.

The largest medical work of 1923 was done in connection with fighting epidemics among refugees. Dr. Wilfred H. Post and his staff at Constantinople in typhus suits, without which it was dangerous to enter the camps.

Η Α.Θ.Π. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος στην Παγκόσμια Διάσκεψη Θρησκευτικών Ηγετών εν όψει της επικείμενης Διεθνούς Συνάντησης COP28 για την κλιματική αλλαγή*.

Την ανάγκη δημιουργίας ενός σταθερού μηχανισμού μεταξύ εκπροσώπων των θρησκειών, της επιστήμης και της κοινωνίας, με στόχο τον συμπροβληματισμό και την ανάληψη κοινής δράσης στους αλληλένδετους τομείς της δικαιοσύνης, της αειφορίας/βιωσιμότητας και της ανάπτυξης, τόνισε η Α.Θ. Παναγιώτης ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, στην ομιλία του, τη Δευτέρα, 6 Νοεμβρίου 2023, στην Παγκόσμια Διάσκεψη Θρησκευτικών Ηγετών, που πραγματοποιήθηκε στο Abu Dhabi, εν όψει της Διεθνούς Συνάντησης COP28 για την κλιματική αλλαγή που πρόκειται να συνέλθει στο Dubai στις αρχές Δεκεμβρίου. Όπως είπε, μιλώντας στην αγγλική γλώσσα, μέσω του μηχανισμού αυτού είναι δυνατό οι ισχυρές προθέσεις να μετατραπούν σε ουσιαστικές ενέργειες, και υπογράμμισε τη σημασία της συνεργασίας στην κατεύθυνση εξεύρεσης λύσεων που θα αποκαταστήσουν την ισορροπία της φύσεως, “προκειμένου να οικοδομήσουμε μια κοινωνία που θα ανθίζει σε αρμονία με τη Γη που μας συντηρεί όλους.”

Μετά το τέλος της ομιλίας του Παναγιωτάτου, ο Εξοχ. Υπουργός Ανεκτικότητας και Συνυπάρξεως των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων Σεΐχης Nahan Bin Mubarak Al Nahyan τον συνεχάρη θερμώς και εγκαρδίως, ενώ χαιρετισμούς απηύθυναν, μεταξύ άλλων, ο εκπρόσωπος του Παπά Ρώμης, Σεβ. Καρδινάλιος Pietro Parolin, καθώς και ο εκπρόσωπος του Μεγάλου Ιμάμη του Αλ Αζχάρ, Σοφολ. Καθηγητής Mohamed Al-Duweini.

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας, σε ειδική υπαίθρια τελετή υπεγράφη από τους Θρησκευτικούς Ηγέτες Κοινή Δήλωση υπέρ της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, η οποία επιδόθηκε στον Εξοχ. Υπουργό Βιομηχανίας και Ανεπτυγμένης Τεχνολογίας των Εμιράτων Dr. Sultan Al Jaber, Πρόεδρο της επικείμενης Συνάντησης COP28, προκειμένου να την παρουσιάσει τον Δεκέμβριο στους πολιτικούς ηγέτες των συμμετεχόντων κρατών.

* <https://ec-patr.org/>

Ενισχύστε τις προσπάθειες των Σωματείων μας που ετοιμάζονται να συμπαρασταθούν στους συμπολίτες τις μέρες των εορτών μας που έχουν ανάγκες

Καλούμε όσες και όσους μπορούν να συνδράμουν στην διανομή δεμάτων στις εορτές των Χριστουγέννων από την ΟιομΚω και τα μέλη Σωματεία της ΟιομΚω. Επικοινωνία με το email: npar@otenet.gr

**Έγκριση του Εκπαιδευτικού Προγράμματος
ΙΧΝΗΛΑΤΩΝΤΑΣ τη ΖΩΗ των ΡΩΜΙΩΝ της ΠΟΛΗΣ**

Το Υπουργείο Παιδείας με το έγγραφό του με Αρ.Πρ.:Φ.1/ΓΜ/38484-ΙΕΠ/130233/Δ7 ενημέρωσε ότι : « ..εγκρίνεται η χρονική επέκταση κατά ένα επιπλέον σχολικό έτος (2023-2024) της υλοποίησης του Εκπαιδευτικού Προγράμματος με τίτλο: «Ιχνηλατώντας τη ζωή των Ρωμαίων της Πόλης» που απευθύνεται σε μαθητές/τριες της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Β' και Γ' Γυμνασίου-όλων των τάξεων ΓΕΛ), όλων των σχολικών μονάδων της χώρας και των ελληνικών σχολείων του εξωτερικού. Το εν λόγω Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα είχε εγκριθεί για το σχολικό έτος 2022-2023 με το υπ'αρ. Πρωτ.: Φ1/ΓΜ/55840/Δ7/143967/21-11-2022 έγγραφο της Υπηρεσίας μας, (Πράξη 60/10-11-2022, του Ι.Ε.Π.).

Κατόπιν της εξέλιξης αυτής αμέσως ξεκίνησαν οι προσπάθειες να υλοποιηθούν οι δράσεις του Προγράμματος στην μεγαλύτερη επέκταση στα σχολεία της Ελλάδος και του εξωτερικού. Οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται να επικοινωνήσουν με το npar@otenet.gr

**Εισήγηση της εκπροσώπου της ΟΙΟΜΚω κυρίας Marlene Borel στο
Συνέδριο του ΟΗΕ για τις Μειονότητες στην Γενεύη**

U.N. 16th session of the Forum on Minority Issues

Geneva, 30 November- 1 December 2023

Item 3: Legal and Structural Approaches to More Inclusive Societies

The Ecumenical Federation of Constantinopolitans (EFECON) is the all-world union of the Greek-Orthodox community of Istanbul whose international status was recognized by the Lausanne Treaty of 1923 when its population was 125.000 members constituting the 20% of Istanbul. Today this population is less than 2.000 people, predominantly elderly people while the population of Istanbul is 16 million. This

enormous population depletion took place during the period 1955-2003 because of the severe and continuous violations of the Minority rights leading to massive expatriation. To mention the two most serious violations we state the global scale Pogrom of 6-7/9/1955 and mass scale deportation of minority members during the period 1964-66.

Furthermore, a system of legal and structural exclusion mechanisms functioned by the Special Minority Commission after its establishment at the Prime Minister office in 1962 and functioned till 2004 when the present Government of Republic of Türkiye dissolved it. This Commission had superseding powers above legislative, juridical, and even executive authorities. The exclusion mechanisms were based on the ideological concept that non-Muslim minorities are “foreign citizens” of the country. In 1974 the ruling of the Higher Appellate Court for the mass scale confiscation of the minority welfare foundation real estate properties was based on this argument.

The only way to prevent the complete banishment of the Greek-Orthodox minority of Istanbul is to take legal and structural measures in the direction to support the repatriation of young members of the expatriated minority and the prime responsibility falls on the shoulders of Türkiye. This could be achieved through inclusive legislatives and structural reforms. EFC during the last 13 years has submitted specific proposals to authorities of Türkiye along this direction.

EFC asks from Republic of Türkiye to support urgently the REPATRIATION PROGRAM which was submitted several times during the past 10 years.

Εισήγηση της εκπροσώπου της ΟΙΟΜΚω κυρίας Marlene Borel στο Συνέδριο του ΟΗΕ για τις Μειονότητες στην Γενεύη

Μετάφραση στην Ελληνική Γλώσσα

Η Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών (ΟΙΟΜΚω) είναι η παγκόσμια ένωση της Ελληνορθόδοξης κοινότητας της Κωνσταντινούπολης της οποίας το διεθνές καθεστώς αναγνωρίστηκε από τη Συνθήκη της Λωζάνης του 1923 όταν ο πληθυσμός της ήταν 125.000 μέλη που αποτελούσαν το 20% της Κωνσταντινούπολης. Σήμερα ο πληθυσμός αυτός είναι λιγότερο από 2.000 άτομα, κυρίως ηλικιωμένοι, ενώ ο πληθυσμός της Κωνσταντινούπολης είναι 16 εκατομμύρια. Αυτή η τεράστια πληθυσμιακή εξάντληση σημειώθηκε την περίοδο 1955-2003 λόγω των σοβαρών και συνεχών παραβιάσεων των δικαιωμάτων των μειονοτήτων που οδήγησαν σε μαζικούς εκπατρισμούς. Για να αναφέρουμε τις δύο πιο σοβαρές παραβιάσεις αναφέρουμε το Πογκρόμ μαζικής κλίμακας της 6-7/9/1955 και τη μαζική απέλαση μελών της μειονότητας κατά την περίοδο 1964-66.

Επιπλέον, ένα σύστημα νομικών και διαρθρωτικών μηχανισμών αποκλεισμού λειτούργησε από την Ειδική Επιτροπή μειοψηφίας μετά την ίδρυσή της στο γραφείο του Πρωθυπουργού το 1962 και λειτούργησε μέχρι το 2004 όταν η σημερινή Κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Τουρκίας την κατήργησε. Αυτή η Επιτροπή είχε υπερκείμενες εξουσίες πάνω από τις νομοθετικές, δικαστικές, ακόμη και εκτελεστικές αρχές. Οι μηχανισμοί αποκλεισμού βασίστηκαν στην ιδεολογική αντίληψη ότι οι μη μουσουλμανικές μειονότητες είναι «ξένοι πολίτες» της χώρας. Σε αυτό το επιχείρημα βασίστηκε το 1974 η απόφαση του Ανωτάτου Εφετείου για τη μαζική δήμευση των ακινήτων του μειονοτικού προνοιακού ιδρύματος.

Ο μόνος τρόπος για να αποτραπεί η πλήρης εκδίωξη της ελληνορθόδοξης μειονότητας της Κωνσταντινούπολης είναι να ληφθούν νομικά και διαρθρωτικά μέτρα για την υποστήριξη του επαναπατρισμού νεαρών μελών της εκπατρισμένης μειονότητας και η πρωταρχική ευθύνη βαρύνει τους ώμους της Τουρκίας. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω νομοθετικών και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων χωρίς αποκλεισμούς. Η ΟΙΟΜΚω τα τελευταία 13 χρόνια έχει υποβάλει συγκεκριμένες προτάσεις στις αρχές της Τουρκίας προς αυτή την κατεύθυνση.

Η Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών ζητά από την Τουρκία να υποστηρίξει επείγοντως το ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΑΝΠΑΤΡΙΣΜΟΥ που υποβλήθηκε πολλές φορές τα τελευταία 10 χρόνια.

Το Πρόγραμμα Κοινωνικής Αλληλεγγύης της Οι.Ομ.Κω.

«Μηνάς Τσιτσάκος»

Ξεκίνησε το 2013 και συνεχίζεται—σε συνεργασία με τα μέλη σωματεία της Οι.Ομ.Κω.—με όλες τις δράσεις του, αφού οι ανάγκες αλληλεγγύης προς τον συνάνθρωπο αυξάνονται. Οι αλληπάλληλες κρίσεις της τελευταίας δεκαετίας έχουν συσσωρεύσει πολλά προβλήματα και η κρατική μέριμνα είναι πολύ περιορισμένη.

Η αλληλεγγύη προς τους αδυνάμους ήταν πάντοτε κυρίαρχο κοινωνικό γνώρισμα της Ρωμιούσνης.

Συνοπτικά οι δράσεις του Προγράμματος είναι:

- Εξασφάλιση στέγης σε 75 άστεγους
- Διανομές 145 διατακτικών κάθε μήνα για αγορά τροφίμων από σουπερμάρκετ.
- Εξασφάλιση φαρμάκων και υγειονομικού υλικού σε 32 οικογένειες.
 - Εξασφάλιση της πρόσβασης σε ιατρικές υπηρεσίες.
 - Εξασφάλιση αίματος σε έχοντες ανάγκη.
- Μέριμνα για την εισαγωγή ανυπεράσπιστων ηλικιωμένων σε γηροκομεία.
 - Επανασύνδεση ηλεκτροδότησης σε κατοικίες.
- Αντιμετώπιση γραφειοκρατικών δυσκολιών που στερεί βασικά δικαιώματα του ανθρώπου σε πρόσφυγες Έλληνες όπως οι δυσκολίες έκδοσης αδειών παραμονής, πολιτογράφησης και ΑΜΚΑ
- Πραγματοποίηση εξοδίων ακολουθιών για ανασφάλιστους και μη έχοντες συγγενείς.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ΧΑΡΗ ΣΤΙΣ ΔΩΡΕΕΣ ΕΛΑΧΙΣΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ (ΑΦΟΥ ΤΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΧΟΥΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΕΙ ΤΙΣ ΔΩΡΕΕΣ ΤΟΥΣ) ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΩΝ. ΖΗΤΑΜΕ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΣΑΣ ΕΙΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ή ΜΕ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.

**Το Διοικητικό Συμβούλιο της Οικουμενικής Ομοσπονδίας
Κωνσταντινουπολιτών εκφράζει τις θερμές του
Ευχαριστίες προς τους Δωρητές του**

**Για το Πρόγραμμα Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Το Ίδρυμα Limmat για το ποσό δωρεάς των 10.000 Ευρώ.
Την κυρία Μαρία Χρηστίδου για την ετήσια υποστήριξη της 600 Ευρώ.**

**Για το Πρόγραμμα Υποτροφιών Μαθητών—Φοιτητών
ΕΛΠΕΝ Α.Ε. Φαρμακευτική Βιομηχανία 1.000 Ευρώ
ΙΒΕΠΕ/ΣΕΒ 1.000 Ευρώ**

**ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟ ΚΥΡΙΩΝ ΤΗΣ Ι. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ Δ.Σ. ΤΗΣ ΟΙΟΜΚΩ**

Dear Mr. Ouzounoglou,
I trust this email finds you well. I am writing to express my sincere gratitude for the thorough report of activities that you recently provided. Your commitment to detail and excellence is truly commendable, and your efforts have not gone unnoticed.

Your dedication and hard work are a testament to your commitment to our shared goals.

As we approach the holiday season, I want to take this opportunity to wish you and your loved ones all the best.

Wishing you a joyful holiday season and a prosperous New Year!

Best,
Amy Kalogeropoulos

Amy Kalogeropoulos
Director

Office: (212) 977-7770 EXT 202
Mobile: (646) 856-7899

amyk@philoptochos.org

Greek Orthodox Ladies Philoptochos Society, Inc.
126 E 37th St, New York, NY 10016
www.philoptochos.org

ΕΚΚΛΗΣΗ

ΥΠΕΡ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Το έτος 2013 η τότε κυβέρνηση στην Ελλάδα με το 2^ο μνημόνιο των δανειστών βρήκε ως εύκολη λύση για την περικοπή δαπανών, την κατάργηση των επιδομάτων ανασφάλιστων ηλικίας άνω των 67 ετών νέο-προσφύγων Ελλήνων από την π. ΕΣΣΔ, Βόρεια Ήπειρο, Κωνσταντινούπολη κτλ. Επηρεάστηκαν από το σκληρό αυτό οριζόντιο μέτρο περί τους 50.000 νέο-πρόσφυγες Έλληνες. Αν και ο αριθμός των Κωνσταντινουπολιτών σε σχέση με το συνολικό αριθμό ήταν μικρός, πρόσθετοι λόγοι που αφορούσαν την Ομάδα αυτή διόγκωσε τα κοινωνικά προβλήματα που αντιμετώπιζαν. Η τότε διοίκηση της ΟιομΚω προέβη σε δύο ενέργειες: (α) πιέσεις προς την Κυβέρνηση να αναθεωρήσει το μέτρο αυτό, (β) να οργανώσει μαζί με τα περισσότερα μέλη σωματεία της, το Πρόγραμμα Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Μηνάς Τσιτσάκος» το οποίο συνεχίζεται. Όσον αφορά τις πιέσεις προς την Κυβέρνηση δεν απέδωσαν αφού η πλειοψηφία των θιγόμενων δεν ψήφισαν μη έχοντας Ελληνική υπηκοότητα. Το Πρόγραμμα «Μηνάς Τσιτσάκος» συνεχίζεται με αυξανόμενες δράσεις αφού οι ανάγκες αυξάνονται όπως ενημερώνουμε τακτικά στα Ενημερωτικά μας Δελτία. Στην περίπτωση Κωνσταντινουπολιτών και Ιμβρίων-Τενεδίων ο κύριος παράγοντας, που ένα ποσοστό τους καθιστά ευπαθή ομάδα, είναι το γεγονός ότι για 20 χρόνια (1965-1985) δεν χορηγούνταν άδειες παραμονής και εργασίας με συνέπεια να αναγκαζόταν σημαντικός αριθμός αυτών να εργάζονται χωρίς κοινωνική ασφάλιση. Η απώλεια 20 ετών χρόνου σύνταξης έχει συνέπειες όταν φθάσει κανείς στα 70 του. Υπάρχει σήμερα σημαντικός αριθμός ανασφάλιστων που ζουν με το επίδομα του ΚΕΑ (200€/μήνα) αλλά και το επίδομα ΟΠΕΚΑ ανασφάλιστου ηλικιωμένου άνω των 67 ετών για να δοθεί χρειάζονται 18 μήνες. Αποτελεί δε άθλο να πάρει κάποιος ανάπηρος ειδικό επίδομα ακόμα και να υπάρχει συμπαραστάτης.

**Συμμετοχή Εκπροσώπων της ΟιομΚω στην Θεματική Συνάντηση
ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ FUEN ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΩΝ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΩΝ
ΠΡΟΤΥΠΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ (ΦΥΛΩΝ) ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΔΙΑΤΟΜΙΚΩΝ &
ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ
FUEN WOMEN OF MINORITIES PROJECT
(GENDER) EQUALITY STANDARDS AS A TOOL FOR COMBATING INTERSECTION-
AL & MULTIPLE FORMS OF DISCRIMINATION**

Στη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στην Βιέννη την 21-22 Νοεμβρίου 2023 η ΟιομΚω εκπροσωπήθηκε από τα μέλη του Δ.Σ. κυρία Ελίζα Φερεκύδου (Αντιπρόεδρο Β΄) και την κυρία Γεωργία Αιμιλία Βούλγαρη (μέλος του Δ.Σ.).

Παρουσιάστηκε από την κυρία Γ. Αιμ. Βούλγαρη η ακόλουθη εισήγηση και η οποία παρατίθεται στα Ελληνικά και Αγγλικά.

The Ecumenical Federation of Constantinopolitans (EFC), is the all-world federative union of the Greek-Orthodox community of Istanbul, currently living at a percentage of 98% in lands other than their native.

Equality standards have long been integrated in our culture. Equality standards often focus on promoting diversity, inclusion and equal opportunities. These standards aim to eliminate discrimination and ensure fair treatment for individuals.

Women have always been holding a prominent position within the Minority, a fact reflected in the respect of gender equality within EFC and its 22 member-associations. EFC's Articles of Association (last revision in 2022) abide by gender equality standards: gender-based discrimination is neither reflected nor implied. Issues of discrimination and harassment have not been reported; women are steadily elected as members of the Board (currently, 6 women are members of the Board; of them, 1 enjoys the status of Vice-President and 1 of the Special Secretary), while a number of our member Associations have women as President of their Board. Recently (September 2023), the Group "Contemporary Constantinopolitan Writers", which functions under the auspices of EFC, presented, in the context of the 51st Book Festival held in Athens, 9 of the "Contemporary Constantinopolitan Women Scientists", just to mention a few examples.

EFC is an association organized on a voluntary basis; hands are never too many. Any issues of discrimination or gender inequality in general, are related to the socio-economic conditions in Greece and the relevant State policy pursued. According to women – members of our Minority, who keep high-ranking positions, have recognized that any discrimination suffered was due rather to their capacity as members of our Minority than as women.

In terms of equality standards **within the Minority**, according to data retrieved by the work of Katerina Dalakoura, women have always developed social, educational, cultural and political activity. To make my point, let's travel in time!

Since the early 19th century, educated women of our Minority engaged in writing and editorial activities and established or participated in philanthropic, educational, feminist and trade-union organizations and activities, in order to promote social and political issues, such as education for women, women's professional and labour education, social welfare policies, labour rights, the right to vote and civil rights. Women teachers of the Minority have played an important role, in women movements for the social and institutional changes that happened during the last 3 centuries.

Education was the first field where application of gender equality standards have been applied, since educated women, by writing and publishing literature and works of educational, scientific, social and political concern, made their mark in the public sphere and contributed in the shaping and enhancement of the social and collective gender identity, claiming equality standards for women in general.

In the mid-19th century **periodicals and journals** – not only published by women, but also by men - publish articles and works of literature written by women, while in the 1880s women enter the world of *intelligenza* of the Minority in Istanbul. Such activities marked the public presence of women in roles traditionally kept for men, at that time.

In 1845 the first ever women's periodical published in the Ottoman Empire was "Kypseli" (Hive), published in Istanbul, in greek language and circulated in other cities of the Ottoman Empire (such as Athens, Smyrna, Bucarest, etc). It aimed at highlighting and justifying women education as a social necessity. It adopted the principle of equality, claiming that men and women are born equal, therefore they have equal rights; denying women education is a social injustice; education is a right for all, irrespective of gender and social status. It advocated the personal and social usefulness of work and the national necessity of professional education. Unfortunately, it had a short life.

Until 1920, women editorial activity came to its peak in all greek-orthodox minorities of the Ottoman Empire: at least 10 publications were published by women editors, who invaded the competitive and male-dominated area of publishing, becoming entrepreneurs; other women became journalists as their sole professional activity. The most important women periodicals published in Istanbul are 2:

- “Eurydice” (1870), which advocated for education that cultivated women’s abilities and qualities, sharpened their mind and provided real and useful knowledge, irrespective of gender and social background (at that time primary and secondary education for girls was well-established in cities and towns). It also advocated for the women’s right to work, e.g. as teachers and doctors, as well as for the women’s right to participate in social life, through philanthropic and cultural activities.
- “Bosporis” (1899), which adopted a more conservative gender ideology. However, it had a broad circulation outside Istanbul, reaching Asia Minor, the Black Sea, the south of Russia, cities of Greece and of the Balkans and gave the opportunity of public speech to a large number of women.

By the early 20th century, women, by reading women’s periodicals, became familiar with public speaking and dialogue, developed a network of communication, found a place to raise their voice for gender issues and a field for building collective gender identity. Women teachers and professors played an important role.

Apart from periodicals and journals, in the 1860s **women collective activity** emerges in greek-orthodox minorities of the Ottoman Empire. Clubs, that developed philanthropic activity and promoted education, were founded; they became one of the main instruments for preserving our identity. By 1879 approx. 100 Clubs (associations) had been established in the Ottoman Empire, of which 30 in Istanbul. Until today, alumni Clubs of the most prominent minority schools (such as of Zappeion, of Kentrikon and of Ioakimeio, to mention the ones of schools exclusively for girls), are active, maintaining the ties among alumni and, in the case of Zappeion, between alumni and the respective school, in Istanbul.

Until 1922, 137 women associations had been established by the greek-orthodox minorities of Asia Minor and Istanbul. In Istanbul such associations transformed the content of philanthropy, from pure charity to a preventive and corrective function, to address poverty and, more general, any socio-economic malaise. Philanthropic associations established educational and labour institutions for under-privileged girls, to provide them skills suitable to earn their living, to integrate in society and to abide by its values.

From all the above, the lesson we derive for today is that through education, public speaking and associations (i.e. the power of collective action) the Minority gave women space and opportunity to thrive, to ascertain their identity, to be empowered, in order to defend and promote their rights.

Following the Lausanne Treaty (1923), the Minority in Istanbul shrunk, due to the systematic policy of severe discriminatory measures, exercised until 2003, that forced the expatriation of the vast majority of its members. Gender issues appeared less significant, although education remained the main instrument for preserving our identity and the field where women retained a prominent place, enjoying high-quality education in schools for girls. Since 2003, a different and positive attitude towards the minorities, including the Greek-Orthodox minority and the Ecumenical Patriarchate, is observed. Despite the positive developments, the main issue being faced by the Minority is the significant depletion of its population. Throughout the years 2010-2023, EFC took several initiatives to facilitate repatriation. Along with these, EFC is concerned from the fact that the Republic of Türkiye has not signed and ratified the Convention of Istanbul against violence against women and domestic violence.

Μετάφραση στα Ελληνικά

Η Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών (ΟιΟμΚω), είναι η παγκόσμια ομοσπονδιακή ένωση της Ελληνορθόδοξης κοινότητας της Κωνσταντινούπολης, που σήμερα ζει σε ποσοστό 98% σε εδάφη εκτός της πατρίδας τους.

Τα πρότυπα ισότητας έχουν ενσωματωθεί από μακρού χρόνου στην κουλτούρα μας. Τα πρότυπα ισότητας συχνά επικεντρώνονται στην προώθηση της διαφορετικότητας, της ένταξης και των ίσων ευκαιριών. Αυτά τα πρότυπα στοχεύουν στην εξάλειψη των διακρίσεων και στη διασφάλιση δίκαιης μεταχείρισης για τα άτομα.

Οι γυναίκες κατείχαν ανέκαθεν εξέχουσα θέση εντός της Μειονότητας, γεγονός που αντανακλώνται στον σεβασμό της ισότητας των φύλων εντός της ΟιΟμΚω και των 22 ενώσεων-μελών της. Το καταστατικό της (τελευταία αναθεώρηση το 2022) τηρεί τα πρότυπα ισότητας των φύλων: οι διακρίσεις με βάση το φύλο δεν αντικατοπτρίζονται ούτε υπονοούνται. Δεν έχουν αναφερθεί θέματα διάκρισης και παρενόχλησης. γυναίκες εκλέγονται σταθερά ως μέλη του διοικητικού συμβουλίου (σήμερα, 6 γυναίκες είναι μέλη του διοικητικού συμβουλίου, από αυτές, 1 έχει την ιδιότητα του Αντιπροέδρου και 1 του Ειδικού Γραμματέα),

ενώ αρκετοί Σύλλογοι-μέλη μας έχουν γυναίκες ως Πρόεδρους του ΔΣ τους. Πρόσφατα (Σεπτέμβριος 2023), η Ομάδα «Σύγχρονες Κωνσταντινουπολίτες Συγγραφείς», που λειτουργεί υπό την αιγίδα της Οιομκω, παρουσίασε, στο πλαίσιο του 51ου Φεστιβάλ Βιβλίου που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, 9 από τις «Σύγχρονες Κωνσταντινουπολίτισσες Γυναίκες Επιστήμονες», για να αναφέρω απλώς λίγα παραδείγματα.

Η Οιομ.Κω. είναι μια ένωση οργανωμένη σε εθελοντική βάση. τα χέρια δεν είναι ποτέ πολλά. Οποιαδήποτε θέματα διακρίσεων ή γενικότερα ανισότητας των φύλων σχετίζονται με τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα και τη σχετική κρατική πολιτική που ακολουθείται. Σύμφωνα με γυναίκες – μέλη της Μειονότητάς μας, που διατηρούν υψηλές θέσεις, ότι οι όποιες διακρίσεις υπέστησαν οφειλόταν μάλλον στην ιδιότητα τους ως μέλη της Μειονότητάς μας παρά ως γυναίκες.

Όσον αφορά τα πρότυπα ισότητας εντός της Μειονότητας, σύμφωνα με στοιχεία που ανακτήθηκαν από το έργο της Κατερίνας Δαλακούρα, οι γυναίκες ανέκαθεν ανέπτυξαν κοινωνική, εκπαιδευτική, πολιτιστική και πολιτική δραστηριότητα. Για να κάνω την άποψή μου, ας ταξιδέψουμε στο χρόνο!

Από τις αρχές του 19ου αιώνα, μορφωμένες γυναίκες της Μειονότητάς μας ασχολήθηκαν με συγγραφικές και εκδοτικές δραστηριότητες και ίδρυσαν ή συμμετείχαν σε φιλανθρωπικές, εκπαιδευτικές, φεμινιστικές και συνδικαλιστικές οργανώσεις και δραστηριότητες, με σκοπό την προώθηση κοινωνικών και πολιτικών θεμάτων, όπως η εκπαίδευση για τις γυναίκες, επαγγελματική και εργασιακή εκπαίδευση των γυναικών, πολιτικές κοινωνικής πρόνοιας, εργασιακά δικαιώματα, δικαίωμα ψήφου και πολιτικά δικαιώματα. Οι γυναίκες δασκάλες της Μειονότητας έπαιξαν σημαντικό ρόλο στα γυναικεία κινήματα για τις κοινωνικές και θεσμικές αλλαγές που συνέβησαν τους τελευταίους 3 αιώνες.

Η εκπαίδευση ήταν ο πρώτος τομέας όπου εφαρμόστηκε η εφαρμογή προτύπων ισότητας των φύλων, αφού οι μορφωμένες γυναίκες, γράφοντας και δημοσιεύοντας λογοτεχνία και έργα εκπαιδευτικού, επιστημονικού, κοινωνικού και πολιτικού ενδιαφέροντος, άφησαν το στίγμα τους στη δημόσια σφαίρα και συνέβαλαν στη διαμόρφωση και ενίσχυση της κοινωνικής και συλλογικής ταυτότητας φύλου, διεκδικώντας πρότυπα ισότητας για τις γυναίκες γενικότερα.

Στα μέσα του 19ου αιώνα περιοδικά και ημερολόγια – όχι μόνο εκδιδόμενα από γυναίκες, αλλά και από άνδρες – δημοσιεύουν άρθρα και λογοτεχνικά έργα γραμμένα από γυναίκες, ενώ στη δεκαετία του 1880 οι γυναίκες εισέρχονται στον κόσμο της διανοήσης της μειονότητας στην Κωνσταντινούπολη. Τέτοιες δραστηριότητες σήμαναν τη δημόσια παρουσία των γυναικών σε ρόλους που παραδοσιακά ανδροκρατούμενες εκείνη την εποχή.

Το 1845 το πρώτο γυναικείο περιοδικό που εκδόθηκε στην Οθωμανική Αυτοκρατορία ήταν η «Κυψέλη», που εκδόθηκε στην Κωνσταντινούπολη, στην ελληνική γλώσσα και κυκλοφόρησε σε άλλες πόλεις της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (όπως Αθήνα, Σμύρνη, Βουκουρέστι κ.λπ.). Στόχος του ήταν να αναδείξει και να δικαιολογήσει την εκπαίδευση των γυναικών ως κοινωνική αναγκαιότητα. Υιοθέτησε την αρχή της ισότητας, υποστηρίζοντας ότι οι άνδρες και οι γυναίκες γεννιούνται ίσοι, επομένως έχουν ίσα δικαιώματα. Η άρνηση της εκπαίδευσης των γυναικών είναι κοινωνική αδικία. Η εκπαίδευση είναι δικαίωμα όλων, ανεξαρτήτως φύλου και κοινωνικής θέσης. Υποστήριξε την προσωπική και κοινωνική χρησιμότητα της εργασίας και την εθνική αναγκαιότητα της επαγγελματικής εκπαίδευσης. Δυστυχώς είχε σύντομη ζωή.

Μέχρι το 1920, η γυναικεία εκδοτική δραστηριότητα έφτασε στο αποκορύφωμά της σε όλες τις ελληνορθόδοξες μειονότητες της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας: τουλάχιστον 10 εκδόσεις εκδόθηκαν από γυναίκες συντάκτες, οι οποίες εισέβαλαν στον ανταγωνιστικό και ανδροκρατούμενο χώρο των εκδόσεων και έγιναν επιχειρηματίες. Άλλες γυναίκες έγιναν δημοσιογράφοι ως αποκλειστική τους επαγγελματική δραστηριότητα. Τα σημαντικότερα γυναικεία περιοδικά που εκδίδονται στην Κωνσταντινούπολη είναι 2:

- «Ευρυδίκη» (1870), που υποστήριζε την εκπαίδευση που καλλιεργούσε τις ικανότητες και τις ιδιότητες των γυναικών, όξυνε το μυαλό τους και παρείχε πραγματική και χρήσιμη γνώση, ανεξαρτήτως φύλου και κοινωνικού υπόβαθρου (εκείνη την εποχή η πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση για τα κορίτσια ήταν εδραιωμένη στο πόλεις και κωμοπόλεις). Υποστήριξε επίσης το δικαίωμα των γυναικών στην εργασία, π.χ. ως εκπαιδευτικοί και γιατροί, καθώς και για το δικαίωμα της γυναίκας να συμμετέχει στην κοινωνική ζωή, μέσω φιλανθρωπικών και πολιτιστικών δράσεων.

- «Βοσπορής» (1899), που υιοθέτησε μια πιο συντηρητική ιδεολογία φύλου. Είχε όμως ευρεία κυκλοφορία εκτός Κωνσταντινούπολης, φτάνοντας στη Μικρά Ασία, στη Μαύρη Θάλασσα, στα νότια της Ρωσίας, σε πόλεις της Ελλάδας και των Βαλκανίων και έδωσε δημόσιο λόγο σε μεγάλο αριθμό γυναικών.

Στις αρχές του 20ου αιώνα, οι γυναίκες, διαβάζοντας γυναικεία περιοδικά, εξοικειώθηκαν με τη δημόσια ομιλία και τον διάλογο, ανέπτυξαν ένα δίκτυο επικοινωνίας, βρήκαν ένα μέρος για να υψώσουν τη φωνή τους για θέματα φύλου και ένα πεδίο για την οικοδόμηση συλλογικής τους ταυτότητας βάσει φύλου. Οι γυναίκες δασκάλες και καθηγήτριες έπαιξαν σημαντικό ρόλο. Εκτός από τα περιοδικά και τα περιοδικά, τη δεκαετία του 1860 αναδύεται η γυναικεία συλλογική δραστηριότητα στις ελληνορθόδοξες μειονότητες της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Ιδρύθηκαν λογοί που ανέπτυξαν φιλανθρωπική δράση και

προωθούσαν την εκπαίδευση. έγιναν ένα από τα βασικά όργανα για τη διατήρηση της ταυτότητάς μας. Μέχρι το 1879 περίπου. Στην Οθωμανική Αυτοκρατορία είχαν ιδρυθεί 100 Σύλλογοι, εκ των οποίων οι 30 στην Κωνσταντινούπολη. Μέχρι σήμερα δραστηριοποιούνται σύλλογοι αποφοίτων των πιο επιφανών μειονοτικών σχολείων (όπως του Ζαπτείου, του Κεντρικού και του Ιωακειμείου, για να αναφέρουμε αυτά των Παρθεναγωγείων, διατηρώντας τους δεσμούς μεταξύ των αποφοίτων και, στην περίπτωση του Ζαπτείου, μεταξύ αποφοίτων και του αντίστοιχου σχολείου, στην Κωνσταντινούπολη.

Μέχρι το 1922 είχαν ιδρυθεί 137 σύλλογοι γυναικών από τις ελληνορθόδοξες μειονότητες της Μικράς Ασίας και της Κωνσταντινούπολης. Στην Κωνσταντινούπολη τέτοιοι σύλλογοι μετέτρεψαν το περιεχόμενο της φιλανθρωπίας, από ελεημοσύνη στην επιτέλεση προληπτικής και διορθωτικής λειτουργίας, για την αντιμετώπιση της φτώχειας και, γενικότερα, κάθε κοινωνικο-οικονομικής δυσφορίας. Φιλανθρωπικοί σύλλογοι ίδρυσαν εκπαιδευτικά και εργασιακά ιδρύματα για τα μειονεκτούντα κορίτσια, για να τους παρέχουν δεξιότητες κατάλληλες για να κερδίζουν τα προς το ζην, να ενταχθούν στην κοινωνία και να τηρούν τις αξίες της.

Από όλα τα παραπάνω, το δίδαγμα που αντλούμε για σήμερα είναι ότι μέσω της εκπαίδευσης, του δημοσίου βήματος και των ενώσεων (δηλαδή η δύναμη της συλλογικής δράσης) η Μειονότητα έδωσε στις γυναίκες χώρο και ευκαιρία να αναπτυχθούν, να εξακριβώσουν την ταυτότητά τους, να ενδυναμωθούν, ώστε να υπερασπίζονται και προωθούν τα δικαιώματά τους.

Μετά τη Συνθήκη της Λωζάνης (1923), η Μειονότητα στην Κωνσταντινούπολη συρρικνώθηκε, λόγω της συστηματικής πολιτικής αυστηρών διακρίσεων που άσκησε μέχρι το 2003, που ανάγκασε τον εκπατρισμό της συντριπτικής πλειοψηφίας των μελών της. Τα ζητήματα φύλου φάνηκαν λιγότερο σημαντικά, αν και η εκπαίδευση παρέμεινε το κύριο μέσο για τη διατήρηση της ταυτότητάς μας και ο τομέας όπου οι γυναίκες διατήρησαν εξέχουσα θέση, απολαμβάνοντας εκπαίδευση υψηλής ποιότητας σε σχολεία για κορίτσια.

Από το 2003 παρατηρείται μια διαφορετική και θετική στάση απέναντι στις μειονότητες, συμπεριλαμβανομένης της ελληνορθόδοξης μειονότητας και του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Παρά τις θετικές εξελίξεις, το κύριο ζήτημα που αντιμετωπίζει η Μειονότητα είναι η σημαντική μείωση του πληθυσμού της. Κατά τη διάρκεια των ετών 2010-2023, η ΟιομΚω ανέλαβε αρκετές πρωτοβουλίες για τη διευκόλυνση του επαναπατρισμού. Μαζί με αυτά, η ΟιομΚω ανησυχεί για το γεγονός ότι η Τουρκία δεν έχει υπογράψει και επικυρώσει τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης κατά της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας.

Summary of the articles in the present Newsletter of the Ecumenical Federation of Constantinopolitans (EFC)

- Announcements of EFC, p.1-2.
- Scholarships for University students, p. 3-4.
- International Prize in Memory of the Prominent Greek Physician Markos Pasha (Pitsipios) Apostolos, p.5-7.
- Contacts with authorities of EFC, p.8.
- The care of Ecumenical Patriarchate for the Greek-Orthodox refugees being under desperate conditions during the period September 1922 – October 1923, p. 9-21.
- Speech of His All-holiness Ecumenical Patriarch Bartholomeos for Climate Change, p. 22.
- Statement of EFC in the Minority Forum of United Nations, p. 24-25.
- Social Solidarity Program of EFC, p.23, 26-28,
- FUEN woman of minorities project, (Gender) Equality Standards as a tool for combating intersectoral & multiple forms of Discrimination, p. 29-36.

İstanbulu Rumların Evrensel Federasyonunun (İREF)

Bu Bültende yer alan makalelerin özeti

- İREF Duyuruları, s.1-2.
- Üniversite Öğrencilerine Burslar, s. 3-4.
- Uluslararası Osmanlı devri Rum Hekim Markos Paşa (Piçipios) Apostolos Anısına Uluslararası Ödül, s.5-7.
- İREF yetkilileriyle temaslar, s.8.
- Eylül 1922 – Ekim 1923 döneminde zor koşullar altında kalan Rum-Ortodoks mültecilere Ekümenik Patrikhane'nin gösterdiği ilgi, s. 9-21.
- Ekümenik Patrik Bartholomeos'un İklim Değişikliği Konusunda Konuşması, s. 22.
- Birleşmiş Milletler Azınlık Forumunda İREF'in Açıklaması, s. 24-25.
- İREF Sosyal Dayanışma Programı, s.23, 26-28,
- FUEN azınlık kadınlar projesi, Sektörler arası ve çoklu Ayrımcılık biçimleriyle mücadelede bir araç olarak (cinsiyet) Eşitlik Standartları, s. 29-36.

ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ

- «Η Ένωση Κωνσταντινουπολιτών» με τα δύο μέλη σωματεία <http://www.enokon.gr/>
 - «Νέος Κύκλος Κωνσταντινουπολιτών»
 - «Σωματείο Ελλήνων Υπηκόων Απελαθέντων εκ Τουρκίας»
- «Ένωση Ομογενών εκ Κωνσταντινουπόλεως Βορείου Ελλάδος» <https://sylogoskbe.wordpress.com/>
- «Αδελφότης Κωνσταντινουπολιτών Μεγάλου Ρεύματος "Ο Ταξιάρχης"» <http://www.megarevma.gr/>
- «Σύνδεσμος Μεγαλοσχολιτών» <http://www.megalixoli.gr/>
- «Σύλλογος Ζαπτίδων» <https://www.facebook.com/events/610745252286345/>
- «Σύνδεσμος Κεντρικιάδων»
- «Σύνδεσμος Ιωακειμειάδων»
- «Φιλανθρωπικός Σύνδεσμος Γαλατά Κωνσταντινουπόλεως»
- «Αθλητικός Όμιλος Ταταύλα» <http://www.tatavlasc.gr/>
- «Αθλητικός Σύλλογος Πέρα» <http://as-pera.gr/>
- «Αθλητικό Βυζαντινό Κέντρο»
- Σύλλογος Πριγκηπιανών «Άγιος Γεώργιος ο Κουδουνάς» <https://www.facebook.com/SylogosPrigipianon/>
- «Μορφωτικός Σύνδεσμος Χάλκης «Ο Άγιος Νικόλαος»» <http://www.halki-morf-sind.gr/>
- «Ο Εν Αθήναις Σύλλογος Μουσικοφίλων Κωνσταντινουπόλεως» <http://www.cmkon.org>
- «Σύνδεσμος των εν Ελλάδι Ζωγραφειωτών Κωνσταντινουπόλεως» <http://sezografyon.gr/home/>
- Εστία Κωνσταντινουπόλεως <http://estiakon.gr/>
- Σύνδεσμος Ελλήνων Βετεράνων Αθλητών Στίβου Κωνσταντινουπολιτών
- Μορφωτικός Σύνδεσμος Μακροχωρίου Κωνσταντινουπόλεως «Το Έβδομο του Βυζαντίου» <https://www.facebook.com/makrochoricon>.
- Εθελοντές για την Κωνσταντινούπολη.

ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

- «Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Γερμανίας»
- «Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών Αυστραλίας» με 3 σωματεία στις περιοχές της Αυστραλίας
- «Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Ελβετίας» www.agcos.ch
- «Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Ηνωμένου Βασιλείου» <https://www.facebook.com/acguk.net/>

ΑΡΩΓΑ ΜΕΛΗ

- «Επτάλοφος» Ιστορική Βιβλιοθήκη Μελέτης και Έρευνας
- Σύλλογος των Φίλων της Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής.
- Φίλων Βυζαντινών Τεχνών
- Πολιτισμού & Κοινωνικής Ανάπτυξης.
- Ένωση Κωνσταντινουπολιτών Μικρασιατών Βορείου Αττικής η "Αγία Σοφία".
- Εταιρεία Μελέτης της καθ' ημάς Ανατολής <https://www.facebook.com/etmelan1/>
- Ελληνικός Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Σικάγου.
- Ελληνικός Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών περιοχής Washington D.C.